

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อวัยรุ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น

อิทธิพลที่เกิดจากครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่ยึดเหนี่ยวด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก โดยประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูกเป็นสถาบันหลักในการดูแลและเลี้ยงดู ถ้าครอบครัวใดที่พ่อแม่และบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาและถ่ายทอดสิ่งที่ดีมีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับสิ่งที่ดี มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่เด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้าม เช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาน้อย ยากจน พ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น พุดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เด็กก็จะซึมซับเอาพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้นครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมต่างๆรวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วย

อิทธิพลที่เกิดจากเพื่อน

เพื่อน คือบุคคลที่คบหาคุยกัน คอยให้คำปรึกษาในทุกๆเรื่อง คอยชักชวนไปในทางที่ดี เช่น ชวนกันอ่านหนังสือ ช่วยกันติวข้อสอบ ถ้าคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตมีอนาคตสดใส มีงานที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนที่ไม่ดี ชีวิตเราจะตกต่ำลงเนื่องจากจะชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นการคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิด ความเชื่อ ตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักชวนไปในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

อิทธิพลของโรงเรียนที่มีต่อวัยรุ่น

เปรียบเสมือนครอบครัวที่สองของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียน จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนทำหน้าที่แทนครอบครัว ปัจจุบันปัญหาสำคัญของวัยรุ่นมีมากมาย เช่น สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การติดเกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวทำให้โรงเรียนต่างพยายามให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหา เช่น

๑. ประยุกต์เนื้อหาในวิชาเรียน
๒. จัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของวัยรุ่น
๓. ให้การแนะแนวและคำปรึกษา
๔. เป็นศูนย์กลางการทำกิจกรรมนอกเวลาราชการ

อิทธิพลของชุมชนที่มีต่อวัยรุ่น

ชุมชนเป็นส่วนเสริมสถาบันต่างๆ ให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของวัยรุ่นมากขึ้น เพราะชุมชนเป็นสภาพแวดล้อมที่สามารถเอื้อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของวัยรุ่นได้ เช่น หากอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดที่มีการจำหน่ายสารเสพติด วัยรุ่นก็อาจหลงผิดติดสารเสพติดได้ แต่ถ้าหากชุมชนมีระบบการจัดการที่ดี ช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้วัยรุ่นได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนด้วยแล้ว ก็จะทำให้วัยรุ่นเกิดจิตสำนึกไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกเพื่อสังคมส่วนรวม การบริการชุมชน การทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไป

อิทธิพลของเครือข่ายสังคมที่มีต่อวัยรุ่น

เครือข่ายสังคม (social network) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกัน โดยอาศัยเทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ต ก่อให้เกิดชุมชนใหม่ในโลกออนไลน์ เพียงแต่ผู้สัมผัสจะต้องสามารถเข้าถึงและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม โดยสังคมเสมือนจริงมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ดังนี้

๑. อิทธิพลของสังคมเสมือนจริงทางด้านบวก ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน อำนวยความสะดวกสบาย ได้รู้จักกับเพื่อนใหม่ ได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ จากข้อมูลที่น่าเสนอโดยผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ต และได้รับข่าวสารที่ทันสมัย

๒. อิทธิพลของสังคมเสมือนจริงทางด้านลบ ทำให้ไม่รู้จักรับการแบ่งเวลาที่ดี เสียการเรียน บางครั้งเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น การเสนอรูปผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ตโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ การตัดแต่งภาพที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสีย เป็นต้น

ความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น

๑. ร่างกาย สังคมคาดหวังให้วัยรุ่นมีสุขภาพอย่างเหมาะสม หรือหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ และผลกระทบต่อสังคม เช่น การใช้สารเสพติด การดื่มสุรา หรือพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

๒. อารมณ์และจิตใจ สังคมในปัจจุบันต้องการให้วัยรุ่นพัฒนาตนเองให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์ และมีวิธีจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสม

๓. สังคม สังคมคาดหวังให้วัยรุ่นปรับตัวเข้ากับกฎเกณฑ์ของสังคมได้ มีทักษะทางสังคม การสื่อสารเจรจาการแก้ปัญหา

๔. สติปัญญา สังคมคาดหวังให้วัยรุ่นเข้าใจโลกอย่างเป็นจริง สามารถใช้เหตุผล และสติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

แหล่งอ้างอิง

พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ. (๒๕๖๓). *คู่มือครู สุขศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓*. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด.

เว็บไซต์

พีรธร บุญยรัตพันธุ์ และคณะ. (๒๕๕๕). *โครงการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการลดผลกระทบทางสังคมจากสถานการณ์สุรากับเยาวชนในอนาคต กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*.

<http://ihppthaigov.net/DB/publication/attachresearch/๓๐๔/chapter๑๒.pdf>

E-book

บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์.(ม.ป.ป.).*คู่มือสำหรับพ่อแม่เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลและพัฒนาเด็ก ตอนวัยรุ่นไม่ยากอย่างที่คิด*. กรุงเทพฯ:ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย.

<http://www.thaipediatrics.org/Media/media-๒๐๑๗๑๐๑๐๑๒๓๑๕๕.pdf>